

SAMMANFATTANDE BEDÖMNING ST-SPUR-inspektion

Inspektionsdatum: **2017.11.22-23**

Anestesi och Intensivvård
Klinik

Skaraborgs sjukhus, Skövde och Lidköping
Ort

Birgit Edman, Bijan Darvish
Inspektörer

Gradering

- A Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs. Övriga kvalitetskriterier är uppfyllda, men enstaka undantag kan förekomma.
- B Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs.
- C Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd följs i väsentliga delar men brister förekommer.
- D Flera allvarliga brister har påvisats vad gäller följsamheten till Socialstyrelsens föreskrifter och allmänna råd.

STRUKTUR

A Verksamheten

Verksamheten bedrivs på tre sjukhus, Skövde, Lidköping och Falköping med gemensam verksamhetschef och läkarchef för samtliga tre sjukhus.

Verksamheten i Skövde är allsidig med ca 10 000 anestasier/ år inkluderande kirurgi, ortopedi, gynekologi, urologi, förlossning, kärlkirurgi inkl endovaskulära ingrepp, ÖNH, smärtenhet, barnanestasier för varierande ingrepp, tand och käk, accessmottagning (pacemaker, kärlaccesser) och prehospitala uppdrag.

Multidisciplinär intensivvårdsavdelning med åtta platser. Specialanestesi görs på närliggande universitetssjukhus.

I Lidköping bedrivs kolorektalkirurgi, ortopedi, öppenvårds gynokologi och urologi, barnanestasier för kortare ingrepp. Intensivvårdsavdelning med fyra platser som återspeglar befolkningens mängd på 90 000 personer.

I Falköping bedrivs dagkirurgisk verksamhet inom ÖNH, kirurgi, ortopedi, tandvård och ECT.

Vårdgivaren saknar skriftlig plan för att främja lika rättigheter.

A	Uppfyller SOSFS och SPUR:s kriterier för god utbildning	☒
B	Uppfyller SOSFS	☐
C	Uppfyller SOSFS med vissa brister – åtgärder rekommenderas	☐
D	Uppfyller ej SOSFS – åtgärder krävs	☐

B Medarbetarstab och interna kompetenser

Läkarstaben i Skövde består av 22 specialister, åtta ST läkare, i Lidköping finns sex specialister och tre ST läkare och Falköping bemannas av en specialistläkare. Bemanningen är god för att kunna utbilda ST läkare och samtliga ST läkare har tillgång till specialistkompetent handledare. ST-läkarna trivs bra och vittnar samstämmigt om att det är lätt att få stöd och hjälp från specialisterna såväl dagtid som jourtid och det är en mycket god och kollegial stämning på kliniken.

SR är specialistkompetent, handledarutbildad och innehar skriftlig uppdragsbeskrivning. Hon är ansvarig för ST läkare i både Skövde och Lidköping. Verksamheten saknar återkommande handledarforum. Några ST-handledarna har dock endast gått den handledarutbildning som de fick under sin egen ST-utbildning. Västra Götalandsregionen har satsat på att den handledarutbildningen, även ska räknas som utbildning för att vara ST-handledare. Vid SPUR-inspektörernas kalibrering efter 2017 års inspektion av sjukhusen i Västra Götalandsregionen beslöts gemensamt att rekommendera en specifik utbildning för

specialistkompetenta läkare som är ST-handledare i syfte att uppfylla Socialstyrelsens föreskrift.

A	Uppfyller SOSFS och SPUR:s kriterier för god utbildning	☐
B	Uppfyller SOSFS	☐
C	Uppfyller SOSFS med vissa brister – åtgärder rekommenderas	☒
D	Uppfyller ej SOSFS – åtgärder krävs	☐

C Lokaler och utrustning

Lokalerna är bra och väl samlade. ST läkarna har tillgång till egna arbetsstationer och gemensamma utrymmen på operation och IVA. Det finns tillgång till bibliotek samt elektroniska tjänster. God tillgång till utrustning för diagnostik, utredning och behandling.

A	Uppfyller SOSFS och SPUR:s kriterier för god utbildning	☒
B	Uppfyller SOSFS	☐
C	Uppfyller SOSFS med vissa brister – åtgärder rekommenderas	☐
D	Uppfyller ej SOSFS – åtgärder krävs	☐

PROCESS

D Tjänstgöringens uppläggning

I Skövde börjar alla med en vikariatsanställning på sex månader. Under denna tid följer man ett introduktionsprogram som nu även finns i skriftlig version som syftar till att läkarna skall få lära känna hela verksamheten och förberedas för deltagande i jourverksamheten. Jourtjänstgöringen hos ST läkargruppen motsvarar ett pass/vecka och upplevs inte betungande. Gott stöd av närvarande och lättillgängliga mellanjour/ bakjour. ST läkarna i Skövde har möjlighet att placeras kortare perioder i Falköping. Tyvärr så har alla ST läkare inte en skriven utbildningsplan. Befintliga utbildningsplan/kontrakt revideras i samband med utvecklingssamtal. ST läkarna med bas i Lidköping gör initialt 1,5 år och totalt 3,5 år av sin ST på hemmasjukhuset i Lidköping. Under ett år är de i Skövde där de introduceras och får erfarenhet inom obstetrisk anestesi samt ökad volym och variation inom anestesi vid större kirurgiska ingrepp samt intensivvård. Alla ST läkare tjänstgör inom specialanestesi företrädesvis i Göteborg.

Det saknas definierade skriftliga mål för olika placeringar och schemaplanering är ostrukturerad och placeringarna är osammanhängande inom anestesisektioner samt intensivvård.

A	Uppfyller SOSFS och SPUR:s kriterier för god utbildning	☐
B	Uppfyller SOSFS	☐
C	Uppfyller SOSFS med vissa brister – åtgärder rekommenderas	☒
D	Uppfyller ej SOSFS – åtgärder krävs	☐

E Handledning och uppföljning

Stämningen i kollegiet är uppmuntrande och stöttande. Alla har regelbundna handledarsamtal som dokumenteras i varierande grad av ST läkaren. Frekvensen varierar från fall till fall men upplevs tillfredställande. Specialistläkarkollegium görs årligen och återkopplas till adepten av handledare. Goda möjligheter till spontana contextberoende undervisningar finns. ST läkarna arbetar i stor omfattning självständiga och efterfrågar ökat specialistnära samarbete för handledning och utbildning.

A	Uppfyller SOSFS och SPUR:s kriterier för god utbildning	☒
B	Uppfyller SOSFS	☐
C	Uppfyller SOSFS med vissa brister – åtgärder rekommenderas	☐
D	Uppfyller ej SOSFS – åtgärder krävs	☐

F Teoretisk utbildning

Regional ST snurra varannan fredag i Göteborg där samtliga ST läkare har möjlighet att delta. Med tanke på avstånd efterfrågas möjlighet till videolänkade föreläsningar. Utrustning för videolänk finns i Skövde. När ST läkarna inte deltar i regionala utbildningen finns möjlighet till självstudier. Tid för självstudier schemaläggs inte. I Skövde finns drygt en timmes veckovisa läkarmöten med varierat innehåll. I Lidköping ordnas av senior kollega uppskattade situationsanpassade dagliga "mikroundervisningar".

A	Uppfyller SOSFS och SPUR:s kriterier för god utbildning	☐
B	Uppfyller SOSFS	☒
C	Uppfyller SOSFS med vissa brister – åtgärder rekommenderas	☐

- D Uppfyller ej SOSFS – åtgärder krävs

G Medicinsk vetenskap och kvalitetsarbete

Alla gör ett vetenskapligt och kvalitetsarbete under ST. Inom verksamheten saknas disputerad läkare men på sjukhusets FoU -centrum tillhandahålls kurs i forskningsmetodik, hjälp med statistik och handledning. På FoU -centrum redovisas de vetenskapliga arbeten men det finns ingen tradition att presentera dessa arbeten för klinikens läkare trots försök från ledningen. Forum för regelbundet och återkommande vetenskaplig granskning av relevanta publikationer med tillhörande diskussion saknas. Inställning till forsknings- och utvecklingsarbete är generös.

- A Uppfyller SOSFS och SPUR:s kriterier för god utbildning
- B Uppfyller SOSFS
- C Uppfyller SOSFS med vissa brister – åtgärder rekommenderas
- D Uppfyller ej SOSFS – åtgärder krävs

H Ledarskapskompetens och kommunikativ kompetens

Ledarskapsutbildning i landstingets regi ges till alla, förmåga i ledarskap och kommunikation värderas och återkopplas efter ST-läkar kollegiet. Kommunikationen på kliniken är omvittnat god och det finns inget av revirtänkande eller motsättningar mellan läkarkollegiet. Simulatorträning finns i Skövde. Kontinuerlig handledning, uppföljning och samt struktur för återkoppling av kommunikation och ledarskap saknas liksom på kliniker i landet i övrigt.

- A Uppfyller SOSFS och SPUR:s kriterier för god utbildning
- B Uppfyller SOSFS
- C Uppfyller SOSFS med vissa brister – åtgärder rekommenderas
- D Uppfyller ej SOSFS – åtgärder krävs

Styrkor

- Verksamheterna tillsammans är tillräckligt mångsidig, innefattande bred anestesi- och intensivvårdsverksamhet för att uppfylla målbeskrivningens krav.
- Gott utbildningsklimat, trivsamt och kollegialt stämning gör den kliniska handledningen välfungerande liksom bedsideundervisning inklusive välvilliga bakjourer.
- Strukturerad, tydlig och välvillig läkarchef som tillsammans med Vch och studierektor är måna om både ST läkarnas och klinikens vidareutbildning.

Svagheter

- Introduktionsprogrammet är inte definierat utan är beroende på vem som handleder och alla ST läkare har inte skriftlig utbildningsplan. Schemaplaneringen är generellt osammanhängande såväl inom anestesi och intensivvård.
- ST läkare med bas i Lidköping behöver betydligt längre än nuvarande tjänstgöring på ett år i Skövde med tydligt struktur och placeringar för att uppnå specialistkompetens.
- SR saknar schemalagd tid för uppdraget. Flera handledare saknar adekvat handledarutbildning och verksamheten saknar handledarforum.
- Presentation och feedback på vetenskapligt arbete har potential att förbättras och kompetensen i ledarskap och kommunikativa behöver handledas och bedömas i större utsträckning.

Förbättringspotential

- Den skriftliga utbildningsplanen bör innehålla struktur och tidsplan för olika placeringar.
- Schemaplanering med mer sammanhållna placeringar samt handledarutbildade specialistläkare på olika sektioner skulle påtagligt förbättra utbildningsvärdet för placeringarna, likaså användning av bedömningsinstrument som strukturerad feedback i klinik, vid undervisning och handledning.
- Placeringar dagtid och jourtjänstgöring planeras med önskeschema vilket ger stor individuellt frihet delvis på bekostnad av utbildningsvärdet i de enskilda placeringarna.
- Sjukhuset i Lidköping kan med fördel användas för introduktion och träning i basal anestesi men har för smal verksamhet för att täcka målbeskrivningen med nuvarande upplägg. ST läkare i Lidköping måste förlägga större del av sin tjänstgöring i Skövde. Placering i Lidköping ska förläggas i början av ST och ska inte vara längre än två år för att gynna vägen till specialistläkare.
- Den externa ST utbildningen bör digitaliseras för att öka tillgängligheten.
- ST läkarna bör visa större aktivitet genom att presentera sina vetenskapliga och kvalitetsprojekt för klinikens kollegor samt hålla interna föreläsningar. Öka fokus på feedback avseende den vetenskapliga och pedagogiska framställningen.

- Verksamheten organiserar ITA/OLA på hemmaplan och ST läkarna skall förväntas delta årligen.